

El cos, l'arrel i l'electrònica de Laura Esparza i Carlos Esteban

Estrenem el nou clip de la seva última cançó, «Cos», amb Laborde | Parlem amb Esparza sobre la trajectòria del duet i el disc que estan a punt de descobrir, 'Espais'

Per al duo valencià **Laura Esparza i Carlos Esteban** l'any 2020 va ser absolutament especial. Per la pandèmia, per descomptat. Però també perquè van enregistrar un disc extraordinàriament fresc i rodó, *Mare natura* (La Fera CC, 2020), i perquè van guanyar la 13a edició del Concurs Sons de la Mediterrània. El segon àlbum, *Espais*, s'estrenarà oficialment el 15 d'octubre la 24a Fira Mediterrània de Manresa (<https://firamediterrania.cat/next/2021>), però nosaltres, avui, n'estrenem el clip del segon avançament, "Cos".

"Cos" és una continuació de la tendència iniciada a "Bosque", el primer videoclip que el duet va presentar el març passat. L'experimentació i les sonoritats electròniques guanyen terreny en un mar de veus sintètiques, sàmplers i altres timbres sintetitzats que donen forma a la cançó. A nivell temàtic, "Cos" gira al voltant de les relacions tan pròpies com externes que tenen els cossos. El tema s'endinsa en el benestar i el conflicte que genera el propi cos a un mateix, i reivindica els cossos dissidents, els que s'allunyen de la norma intentant arribar a assolir una relació més plaent amb el nostre físic. En definitiva, és un cant a trencar els límits i desfer-se de totes les pressions que sovint imposa la societat.

Aquest nou tema del duet ha comptat amb la col·laboració de Dani Belenguer a la producció i de **Laborde** (cantant de **Lisasinson**) a les veus, que afegeix nous matisos tímbrics a les veus

sintètiques que basteixen el tema. Per al clip, han comptat amb Miguel Yubero a la direcció, amb l'ajuda de Jorge Esparza (càmera), Emma Sánchez (*gaffer*), Marta Cazalla (directora d'art) i María Lara (maquillatge).

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=ZnBF-JJFW_Y

Per conèixer més detalls, no només del proper treball *Espais*, sinó també dels seus inicis musicals i del projecte en si, conversem amb **Laura Esparza**:

Laura Esparza i Carlos Esteban us van conèixer en una formació jazzística?

Va ser en una època en què jo mirava de reprendre el jazz. Tenia ganes de cantar, i em vaig posar a buscar per internet, a mirar opcions... Vaig trobar un anunci d'un combo de Burjassot que buscava vocalista i vaig anar a provar. El bateria d'aquell grup era **Carlos Esteban**. El projecte no va tenir gaire èxit, però amb ell vam anar tocant, en un format més íntim, fins que a poc a poc ens van anar sortint alguns bolos. A les primeres actuacions fèiem sobretot versions, però més endavant ja vaig escriure lletres pròpies i intentàvem posar-hi música.

Com eren aquells primers concerts?

A guitarra i veu, tot acústic. Sobretot tocàvem a festes de poble i restaurants. I, a mesura que anàvem fent, vèiem que hi havia molta estima del públic i els amics, i això ens acompanyava i ens donava ganes de seguir.

Quin tipus de versions fèieu?

Molt variades. Per exemple boleros, molt a la manera tradicional, fixant-nos en artistes que admirem com **María Dolores Pradera** i **Chavela Vargas**, o versions d'altres àmbits que també ens agraden molt, de **Vetusta Morla** o **Lori Meyers**. I tot plegat va anar confluint en un estil propi.

Laura Esparza i Carlos Esteban Foto: Carles Rodríguez

Quina va ser la primera cançó pròpia?

La vam gravar a l'estudi amb un amic molt íntim, Tony García, del grup **Vadebo**, i es deia 'De noche?'. Amb el temps vam anar component les cançons que acabarien formant *Mare natura* (La Fera CC, 2020), tot i que en principi no teníem intenció de gravar un disc.

Quan vau veure que la cosa era 'seriosa'?

Quan teníem deu cançons vam veure que podíem fer un disc amb una certa identitat. Vam decidir tirar-lo endavant gràcies a reconeixements com el Premi MIL de Xàtiva del 2019. El fet d'haver arribat a les semifinals del Sona9 i haver guanyat el Concurs Sons de la Mediterrània l'any següent van ser injeccions de moral i també van comportar més recursos per fer millors clips i gravacions. Vam veure clar que el projecte podria tenir més pes i una major envergadura.

Sou un duo de base, però soleu anar i tocar amb acompanyaments diversos.

Des del principi vam tenir clar que açò no era una cosa de dos. Des del moment en què treballàvem la idea del projecte vam buscar una instrumentació variada. En directe, **Carlos Esteban** ho tocava tot al principi, però al final vam acabar incorporant el nostre guitarrista actual, **Ivan Espí**. Així **Carlos** està més lliure per disparar bases o afegir percussions o segones guitarres. I en el capítol de les col·laboracions, que per a nosaltres són molt importants, **Mireia Muñoz** al saxo, i **Vera Carrión** i Josep Pérez 'Ona Nua' a les veus han estat una ajuda extraordinària.

Laura Esparza i Carlos Esteban Foto: Carles Rodríguez

Des del principi heu destacat pel format de cançó pop, que incorpora de manera molt natural percussions del món més folk o 'ètnic'. Busqueu una sonoritat pròpia?

Sí, fem melodies pop amb una estructura clara de tornada i estrofes. Però al mateix temps, i encara que sigui de manera molt subtil, intentem buscar melodies que s'escapin de la sonoritat més convencional, i al mateix temps també ens agrada introduir compassos i ritmes partits. No volem anar sempre al quatre per quatre, sinó fer ritmes i harmonies que siguin un poquet diferents i que recorden, encara que no siga de manera explícita, els referents de la música d'arrel. I de la música popular en general, per descomptat.

De quins referents musicals partiu per poder assolir la vostra fusió?

Les influències no són tan evidents però s'haurien de cercar en veus com la cantant mexicana **Chavela Vargas** o igualment en els **Beatles**, que **Carlos Esteban** ha mamat des de ben xicotet... Són influències molt diverses que potser no es veuen clarament en les cançons, però ens agrada que siguin com uns records que estan mig amagats.

Heu escoltat música molt diversa per l'entorn familiar, perquè tots dos teniu precedents vinculats amb la música, oi?

Sí. Mon pare és cantant, actualment no és professional però havia estat tenor amb el **Cor de València**. I jo de xicoteta recorde que seguia els concerts d'òpera, l'escenografia, el vestuari, aquelles veus tan potents... Era fascinant. La meua iaia també, tota la vida va cantar amb el **Cor Popular de Lo Rat Penat**. Tot açò ha influït en el fet que el meu instrument haja estat al final la veu, per descomptat. Hi ha una part genètica, però també una part d'imitació molt important. I en el cas de **Carlos**, el mateix. El seu pare tenia un grup, els seus tios canten... Hem tingut un gran contacte amb la música per via familiar.

Laura Esparza i Carlos Esteban Foto: Guillem Garay

I a la música tradicional, també us hi heu acostat més per l'entorn que per l'estudi?

Sí, jo he fet tècnica vocal amb **Viktorija Pilatovic**, **Ester Andújar** i **Èlia Casanova** i he cantat amb la **Sedajazz Big Band**. I **Carlos** ve del Conservatori. Però la música popular no ens ve de l'àmbit acadèmic, sinó de casa.

El vostre primer disc, 'Mare natura', el vau descriure com una 'catarsi emocional', i les cançons estaven plenes de lletres sobre sentiments, estats d'ànim?

Amb les cançons del primer disc tenia la necessitat d'explorar una nova via de comunicació, de treure les meves emocions sense acabar de dir-ho explícitament, amb recursos metafòrics, no literals sinó abstractes. Va ser com treure fora alguna cosa. Era un disc ple de referències terrenals, però va ser involuntari. Després, quan les lletres ja estaven fetes, vam veure qui hi

havia moltes referències a la natura i a un contacte tangible amb l'entorn. I vam pensar que aquest podia ser el concepte general de tot el treball.

És un disc amb nom de duo, però amb molts colors diferents.

Cada cançó era independent i tenia un estil propi, i ens feia por que no hi hagués una coherència global. Però al final creiem que va quedar tot ben relligat. Cadascuna de les cançons és la captura d'un moment concret. Ens agrada que soni amb aquesta diversitat, encara que no sigui de cap estil determinat. Tot el procés de gravació va ser un gran aprenentatge que pensem aprofitar amb el segon disc que sortirà aquesta tardor.

UN PUNT D'INFLEXIÓ

Després d'aquell àlbum de debut vam treure un parell de senzills. El primer va ser ?Abril 2020?, una cançó en la qual parlem poèticament del confinament.

Aquesta cançó va ser un punt d'inflexió. Hi ha encara el meu interior en la lletra, però és un món compartit, perquè fa referència a un moment en què a tots ens passaven coses paregudes. Una situació que ens va trastocar emocionalment i quotidianament. En realitat, ?Abril 2020? no va eixir per ser una cançó publicada, no estava pensada per ser compartida amb el públic. Era més aviat un text personal i introspectiu, per tal de pair i de processar el que estava passant. Però **Carlos** es va emocionar i va insistir a treure-la. Jo hi era un poc reticent, la veritat, perquè estava una mica saturada de cançons de pandèmia; va ser com un *boom*. Però ho vam processar un poquet i vam acabar compartint la cançó amb la gent. I ara en directe és una de les que més m'emocionen, perquè encara estem ahí, en aquesta pandèmia que no acaba.

Laura Esparza i Carlos Esteban Foto: Guillem Garay

Per què va ser un punt d'inflexió?

Emociona molt i per això va ser un punt d'inflexió des d'això moment. A més, va suposar un canvi també per a mi, perquè em vaig allunyar una mica de les meves pròpies emocions i crec que ara

puc parlar de coses que tothom pot compartir i entendre: una muntanya, un moment concret de l'estiu... Les noves lletres toquen temes més tangibles i als quals no cal donar tantes voltes. Crec que serà un canvi en la nova música que estem començant a gravar, i de ben segur que es notarà en el nou disc.

L'altre senzill que heu publicat darrerament, 'Bosque?', és més angulós que les cançons anteriors, amb més electrònica i més tractament de la veu?

La producció ha estat de Dani Berenguer, i s'hi nota la seua mà. La música és més electrònica i el resultat ens ha agradat molt. Fins al punt que hem decidit continuar amb ell en la producció del nou disc. No totes les cançons tindran necessàriament aquesta base, però sí que hi haurà electrònica i un treball de producció amb la veu, mirant els colors que pren, les intencions en cantar... Aquesta és la gran novetat respecte a *Mare natura* i que ara aprofundirem. Esperem que agrade a la gent, tot i que ja avisem que alguna cançó pot suposar un canvi. És l'evolució que hem viscut, no som el mateix. Això sí, l'essència orgànica de la darbukka, el pandero o els ritmes partits la continuarem treballant al disc perquè no hi volem renunciar.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=UR010oB4aqQ>

Si el primer disc era molt rodó i ben definit, per on anirà el nou treball, 'Espais', des del punt de vista conceptual?

Tenim una idea clara, que és l'espai i el recorregut físic interior i exterior. Amb el nou disc eixirem fora, cantarem cançons al desert, a la muntanya... Continuarem fent referències a la natura, però també explorarem altres espais més simbòlics com per exemple el món dels somnis o el propi cos. Aquest serà el fil conductor del disc, tot i que encara no sabem quina serà la forma definitiva que acabarà tenint un cop gravem les cançons.

El nou disc i la gira al Circuit Folc seran el premi del Concurs Sons que vau guanyar al CAT de Gràcia. Quin record en teniu?

Ho vam viure també amb molta emoció. Poder actuar a Catalunya sempre és emocionant perquè és un públic molt proper, i aquell espai és especial, es nota que té una ànima. Vam viure-ho com una experiència boníssima, i el fet de guanyar el concurs va ser una empenta molt gran per treballar en el pròxim disc, que si no fos per això ens haguera costat molt de posar-nos-hi tan prompte. Estem superagraïts per l'oportunitat i per poder viure aquesta experiència.